

Sisältää m. m.

	Sivu
Joulun lähestyessä	8
Vuoden tapahtumia	9
Frankfurtin raderauksen käytöstä, jatk.	11
Pätevyyskokeet	21
SHL:n lainakirjasto	22
Muutamia periaatteita kiin- tosiltojen valmistuksessa	23
Hampaanhoitoa Samoasaa- rilla, 5. osa	26

Hammasteknikko

N:o 4 19 vuosikerta 1962

PLATIGOA

Käyttäkää
nykyaikaista hammaskultaa

Saatavana
levynä, lankana, juotteena,
fasetteina jne.

Valmistaja:
Dr. Walter u. Schmitt GmbH

Maahantuojaja:
HAMMAS OY

Kalevankatu 3 A. Helsinki puh. 641433

SUORITETUT TESTIT osoittavat että

*yhdistää nopeuden
ja
mukavuuden*

MAXIMI
korjaus
LUJUUS

Simplex — Rapid korjaus-
aineen muutettu kokoomus
on osoittautunut

25 % LUJEMMAKSI

kuin muut kylmä-kovettuvat
korjausaineet

Made in England by DENTAL FILLINGS LIMITED, LONDON, N. 16

TH

tarkoittaa "Tyyppi-Harmonista"

Biodent -järjestelmää

Tämä menestyksellinen järjestelmä on tarkan tieteellisen tutkimuksen tulos. Jokaiselle on helppo määrätä etuhampaiden malli ja asettelu ihmistyyppin mukaan ja näin aikaansaada luonnollinen proteesi.

TH-menetelmä on uusi — mutta kuitenkin tarpeeksi vanha, jotta sen vaikutus Euroopassa jo voidaan todistaa. Joka päivä kasvaa niiden hammaslääkäreiden lukumäärä, jotka arvostavat näiden yksinkertaisten sääntöjen tuomaa varmaa menestystä ja käyttävät niitä hyväkseen. Tämän valtavan protetiikassa tapahtuneen edistyksen mahdollistuttavat

Biodent -hampaat

BIODENT-hampaiden muotoilussa ei ole seurattu keinotekoisia esikuvia, vaan ne on valikoitu tuhansista aidoista purenoista. Tämä varmaan ainutlaatuinen täydellinen luonnollisuus on tehnyt mahdolliseksi BIODENT-kokoelman jakamisen malliryhmiin L, A ja P, jotka vastaavat leptosomi-atleetikko- ja pyknistä ruumiinrakennetyyppejä. Jokaiselle potilaalle voidaan täten valmistaa ihanteellinen Biodent-proteesi.

L
—
A
—
P

DE TREY G M B H • W I E S B A D E N

Edustaja Suomessa:

OY DENTALDEPOT AB • HELSINKI

"Bachmann"

PARALLELOMETRI

YLEISKOJE NYKYAIKASEEN
VAATIVAA TYÖSKENTELYYN

PRODENTINA . ZÜRICH

OY DENTALDEPOT AB

Helsinki - E. Ranta 2 - Puh. 12 601

Hienon materiaalin

Luxodent
VACUUM

ja muotoilun

Naturadent
VACUUM

tulokset

Yksinmyyjä:

hammastarvike oy

Helsinki - Arkadiankatu 12 A - puh. 49 74 77

JELTRATE

alginaatti

PALGINEX

alginaatti

MAXIMAL 500

kestoelastinen pasta

JÄLJENTÄVÄT
HIENOSTI

hammastarvike oy

Helsinki - Arkadiankatu 12 A - puh. 49 74 77

Hammasteknikko

TOIMITUSKUNTA

Päätöimittäjä Mauno Elomaa

Os. Käpylä, Untamontie 6 C 19,
puh. 792 035

Jäsenet: E. O. Vuori ja Kauko Tiainen

Kirjoituksia lainattaessa on
lähde mainittava.

SUOMEN HAMMASTEKNIKKOJEN LIITTO — FINLANDS TANDTEKNIKER FÖRBUND r.y.
HELSINKI, Arkadiankatu 14 B 30. Puh. 447 123, postisiirto 12690 — Liiton puheenjohtaja
Mauno Elomaa, Untamontie 6 C 19 Käpylä, puh. 792 035. Sihteeri Sakari Kuukkanen.
Taloudenhoitaja merkonomi Arto Salminen.

AVUSTUSKASSA Käpylä, Untamontie 6 C 19. Postisiirtotili 16787. Puheenj. Mauno Elomaa
Untamontie 6 C 19. Puh. 792 035. Siht. E. O. Vuori, Ulvilantie 23 D 46, puh. 451 814, toimeen
35 601. Avustuskassanhoitaja I. Vaarala, Mannerheimintie 19 A 3, puh. 493 535, kot. 493 331

Joulun lähestyessä

Ajanlaskussa olemme lähestymässä joulua ja vuoden loppua. Vuoden pimein aika on käsissä, päivät ovat lyhentyneet sekä käyneet hämäräksi ja auringonkehrä näyttäytyy hyvin harvoin. Myöskin kasvullisuus on vetäytynyt kuoreensa, näkyvissä on vain ulkokuori, joka antaa lohduttoman näyn ja tunteen kuolleesta olotilasta, luonnon alastomuudesta huomataksemme selvemmin uuden luonnon elämän syntymisen ja alun. Meille on suotu tilaisuus nauttia vuosittain luonnon uudelleen syntymisestä, elää hetki vihreyden keskellä ja jälleen alkaa alusta. Joulun aika on asetettu juuri pimeimmän ajanjakson kohdalle, antaakseen omalla tavallaan valoa, elämää ja toivorikasta mieltä juuri silloin, kun kaikki muu on kuollutta ja synkkää.

Miltä tuntuisikaan elämä ilman joulua? Sitä on ehkä vaikea kuvitella, koska olemme tottuneet sitä viettämään ja senpä takia meidän on vaikea kuvitella vuoden loppumista ilman joulun viettoa. Joulua pidetään vuoden suurimpana juhlanä, sitä vietetään monin eri tavoin, iloisen riehakkaasti, hartaan vakavasti ja lapsenomaisin tuntein. Siihen valmistaudutaan pidemmän ajan tähtäimellä joka taholla. Liike-elämä on ottanut sen omalla tavallaan ja antanut sille oman voimakkaan panoksensa, joka sitten on tarttunut suuren yleisön piiriin ja kun mieliala on herkimmillään ja sanoisinko anteliaimmalla tuulella, on helppoa vetää ohjaksista sen mukaisesti.

Tällä kaikella on historiallinen taustansa, joka on saanut alkunsa vuosisatavien perinteistä ja tutusta joulukertomuksesta sekä lahjojen antamisesta. Niin on aika kulunut, ihmiskunta on tässäkin suhteessa kehittynyt ja omaksunut mukaan liike-elämän antaman panoksen valtavien joulumarkkinoiden järjestämisessä, tunnusomaisena merkinä kirkkaat jouluvalot, valomainokset ja tavarataloissa valtavat tavara-paljoudet, jotka houkuttelevat ihmisvirrat liikkeelle. Kauppa käy ja lahjojen antamisen halu on korkeimmillaan. Tällaista on liike-elämän joulu. Tällaisessa elämän pyörteessä olemme tavallaan unohtaneet todellisen joulun tarkoituksen, se tulee mieleen ehkä sen jälkeen, kun jouluaatto on vierähtänyt ohi, korkeapaine on laskenut ja ympärilemmme on laskeutunut rauhallinen ja raukea tunnelma, kaikki on hetkessä muuttunut, todellinen joulurauha on sittenkin astunut askeleen meitä lähemmäksi, taakse on jäänyt levoton ja kiihreä elämän rytmi, mutta vain hetkeksi — alkaakseen jälleen uudelleen.

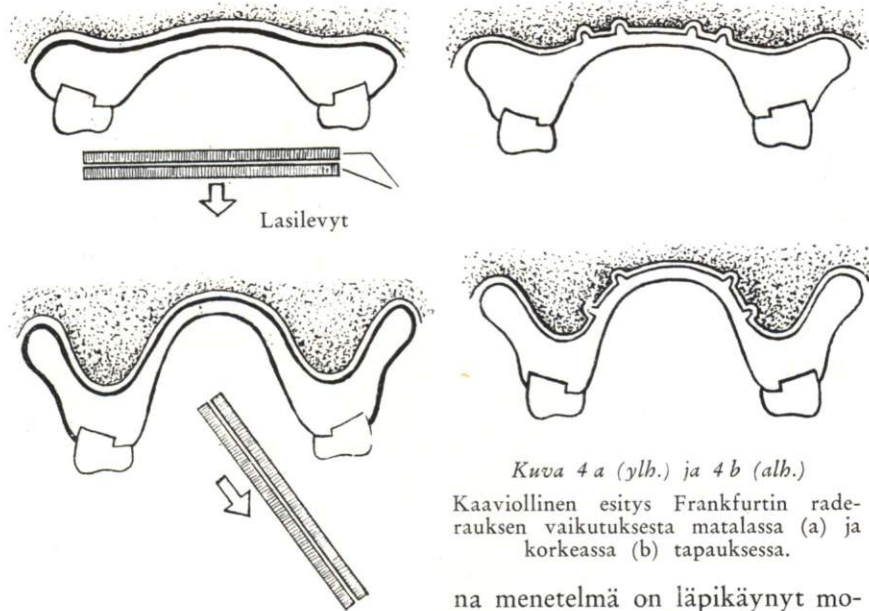
Kohta olemme joulussa, joulukiireet ym. ovat jääneet taaksemme ja itsekin valmistautuu omalla tavallaan joulua vastaanottamaan. Me unohtamme silloin kaiken arkisen touhun ja paneudumme todelliseen joulutunnelmaan, joka antaa meille monta arvokasta ja rauhallista hetkeä, joitten tarpeessa me usein varmasti olemme.

Joulurauhaa, sitä toivottamalla me toivomme jokaiselle todella sitä ja siinä mielessä toivotan koko ammattikunnallemme *rauhaisaa jouluiloa*, sekä *onnellisempaa* ja *parempaa uutta vuotta*, jota me todella tarvitsemme ja toivomme.

M. Elomaa

Vuoden tapahtumia

Kulunut vuosi on hammasteknisellä alalla tuonut esille paljonkin aiheita. Alamme asioita on pohdittu monella eri rintamalla, eikä myöskään lehdistö ole ollut asian ulkopuolella. Tämä on ollut luonnollista, koska kyseessä on ollut elintärkeät kysymykset ja eritoten asiantilan parantaminen ja kehittäminen parempaan ja oikeudenmukaisempaan suuntaan. Hammasteknikkokysymys askarruttaa mieltä kaikkialla maailmassa ja tunnusomaisinta kaikkialla on suuntaus: samaan tähtäävä ”hammasteknikkojen oikeuksien lisääminen”. Tosin tätä suuntausta maassamme pyritään määrättyltä taholta väaristelemaan, jopa tuomaan esille sellaisia maita, joissa lääkinnöllinen hoitopuoli myös proteettisella linjalla on hoidettu valtion taholta. Meillä niinkuin monessa muussa maassa on asia varsin pitkällä, kuten Italiassa, Tanskassa, jossa muutenkin on oikeudet, ja Irlannissa. Useassa muussa maassa on asiat vireillä ja kehitys menossa hyvää vauhtia eteenpäin. Viimeksi Zürichin kanttoonissa valmistui 31 hammasproteetikkoa ja Itävallassa on hyviä kokemuksia hammasproteetikkojen toiminnasta. Meillä hammasteknikkokomitea on saanut mietintönsä valmiiksi ja jättänyt sen

Kuva 3 a (ylh.) ja 3 b (oik.)

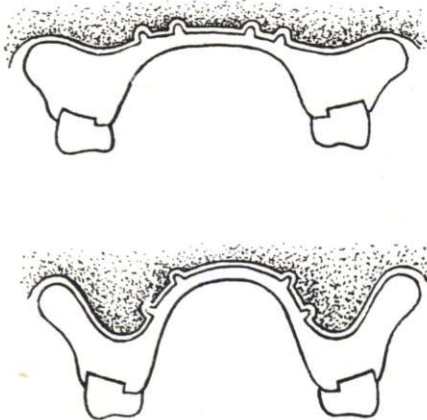
Adheesio- ja koheesiovoimien kaaviollinen vaikutus matalan (a) ja syvän (b) kitalaan ollessa kysymyksessä.

heuttamien kippiliikkeiden aikana, jolloin levy pysyy paikallaan.

Korkeassa tapauksessa tällaiset, radeeramalla aikaansaadut vyöhykkeet niinkään estävät adheesion aikaansaaman imun katoamisen (kuva 4 b). Horisontaalisuuntainen siirtyminen estyy tässä tapauksessa alveolijatkkeiden kaltevat pinnat.

Frankfurtin raderauksen metodinen suoritus tapa:

Viimeksi kuluneen kymmenen vuoden aikana on "Carolinum" nimisessä yliopiston hammasklinikassa käytännössä tarkkailtu 2888 kokoyläleuan tapauksia, joihin oli tehty ko. menetelmän mukaiset raderaukset. Tämän monivuotisen kokeilu- ja tarkkailuvaiheen aika-

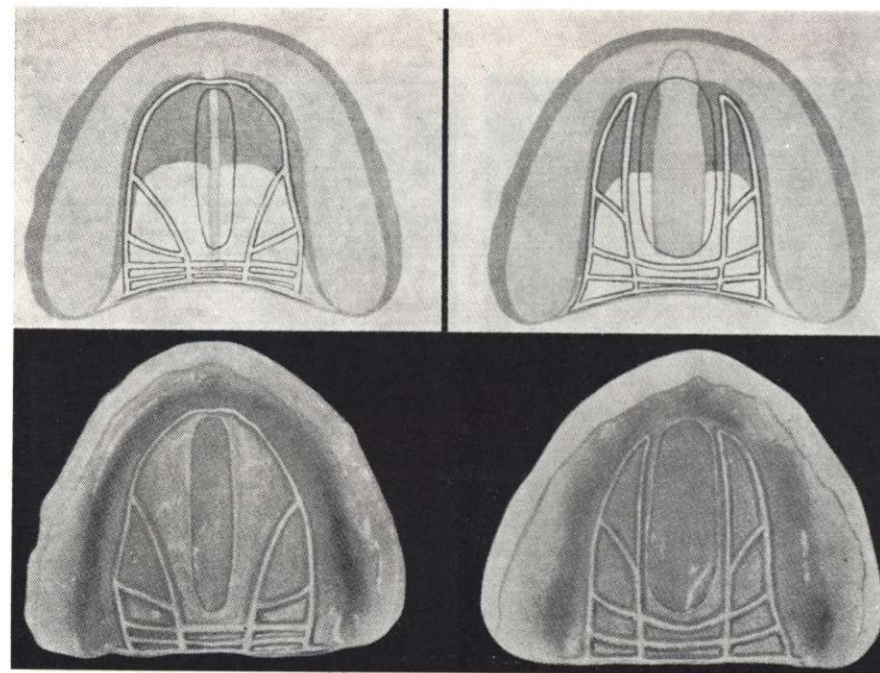

Kuva 4 a (ylh.) ja 4 b (alh.)

Kaaviollinen esitys Frankfurtin raderauksen vaikutuksesta matalassa (a) ja korkeassa (b) tapauksessa.

na menetelmä on läpikäynyt monia kokeilumuotoja ja kiteytynyt nykyiseen muotoonsa, josta on esimerkiksi kuvassa 5 esitetty muoto. Vaikkakin jokainen tapaus on yksilöllinen, voimme silti todeta, että mainitussa raderauksessa voimme noudattaa määrättyjä sääntöjä.

Keskialueen harja on peitetty 0,3 mm vahvuisella tinafoliolla. Tämä alue on ympäröity 0,3 mm syvyisellä raderausuralla, rasittamatta kuitenkaan Papilla incisivaa. Rauhas- ja rasvakudosalueilla on urien syvyys n. 1,2—1,5 mm. Ah-linjan alueella on moninkertainen uritus osoittautunut hyväksi, — siinä tapauksessa, jolloin on välttämätöntä lyhentää proteesia, ei vaikutus lakkaa vaikka uloin ura jouduttaisiinkin hiomaan kokonaan pois. Tapauksissa, jolloin Torus palatinus on pitkä ja erikoisen voimakkaasti kehittynyt, on syytä käyttää kaksinkertaista tina-

Kuva 5

Esimerkkejä Frankfurtin raderauksen nykyisestä käytöstä:

a) (vasemmalla ylhäällä) kaaviollinen esitys urien sijoituksesta normaalitapauksessa; b) (alhaalla vasemmalla) käytän-

nöllinen esimerkki tapauksesta a. c) (oikealla ylhäällä) kaaviollinen esitys tapauksesta, jossa on voimakkaasti kehittynyt Torus palatinus; d) (alh. oikealla) käytännön esimerkki tapauksessa c.

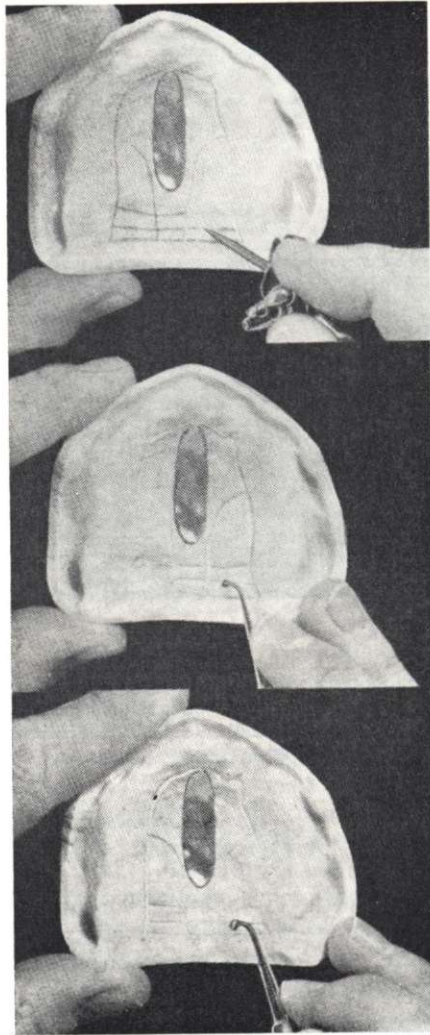
foliota. Tällöin vältämme radeeramasta tämän harjan yli poikittain, vaan teemme urat harjan kahden puolen. Tällöin ei urien syvyys saisi ylittää 1 mm paksuutta.

Raderausurien reunat eivät saa olla teräviä. Tinafolio kiinnitetään työmällille liimaamalla, ettei se pääsisi siirtymään täppäysvaiheen aikana. Eristettäessä kyvetissä olevaa mallia on huomattava, ettei eristysainetta jää paksuna kerroksena uriin, jolloin niiden syvyys ei enää olisi oikea (katso kuvaa 6).

Frankfurtin raderauksen erikoismuotoja

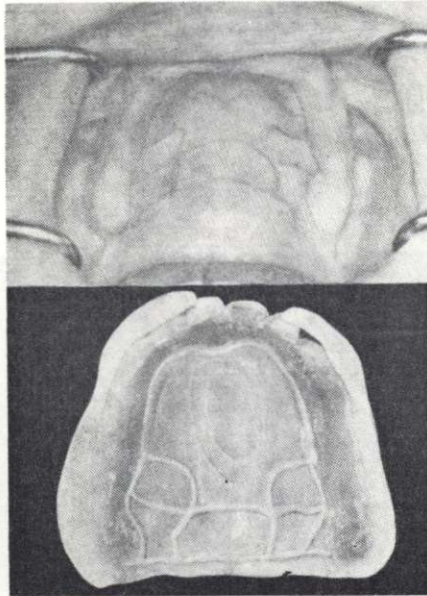
Frankfurtin raderaus vaikuttaa edullisesti proteesin pysyvyyteen mm sellaisessa tapauksessa, jolloin etuhampaat joudutaan hiomaan ikenelle. Esimerkin tällaisesta tapauksesta näemme kuvassa 7 a ja b.

Samoin voidaan raderausmenetelmän avulla parantaa obturaattoritapauksissa levyn pysyvyyttä ja vähentää sen taipumusta keikkumiseen (kuva 8 a ja b).

Kuva 6 a, b ja c

Kuvasta käy ilmi raderauksen eri vaiheet ja välineet. a) (ylh.) työmalli piirrettyine raderauksineen, Torus kevennetty 0,3 mm vahvuisella tinafoliolla. Urat tehdään terävällä instrumentilla. b) (keskellä) kuulakärkisellä instrumentilla syvennetään urat. c) (alhaalla) vähän suuremmalla kuulakärkisellä instrumentilla pyöristetään urien terävät reunat.

Kuva 7 a ja b

Yläleuan kokoproteesi, etuhampaat ikelle hiottuina. a) (ylhäällä) silmäys potilaan suuhun 8 vuotta tällaista proteesia pidettäessä. b) (alhaalla) sama proteesi sisäpuolelta.

Osaproteeeseissa Frankfurtin raderauksen ansiosta voidaan monessa tapauksessa jättää pinteet kokonaan pois, jolloin esteettinen vaikutus on parempi (katso kuvaa 9 a ja b).

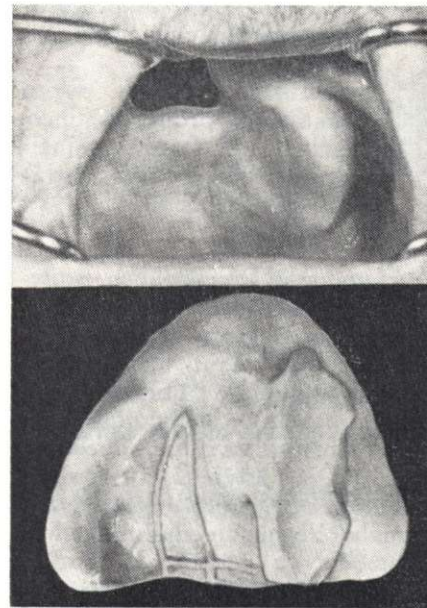
Frankfurtin raderausta on käytetty jo aikoina, jolloin metallilevyt tehtiin pakottamalla, kaksinkertaisina. Levyyn tehtiin erikoiset tarttumapinnat, joihin sitten tehtiin tarpeelliset urat joko tavallisesta akryylistä tai itsekovettuvalla aineella. Mikäli esiintyi painamisia, voitiin tilanne korjata helposti hiomalla pois tarpeellisista kohdista. Tämä menetelmä osoitautui tosin verraten hankalaksi.

Nyt, kun tämä raderausmenetelmä on saavuttanut vakiintuneen muotonsa, voimme tehdä urat metallilevyihinkin suoraan, ilman suurempaa riskiä. (Kuva 10.)

Potilaan suussa tuntuvat vastaavat urat eivät vaikuta millään tavalla häiritsevästi. Lisäksi ne toimivat samalla levyn vahvistajina, jolloin voimme tehdä levyn ohueksi (0,35 mm).

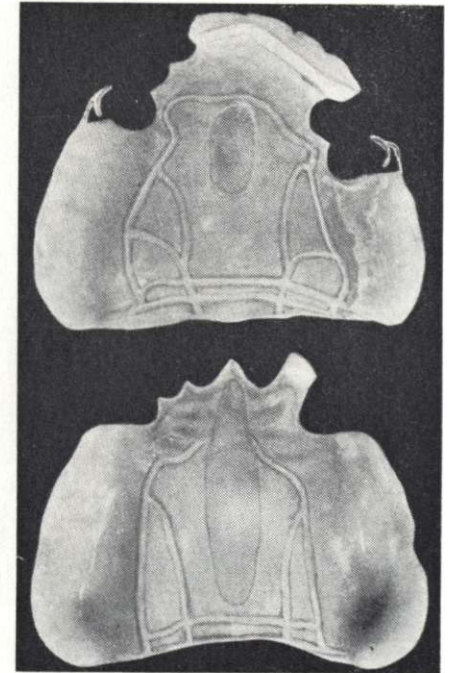
Yhteenvetona Frankfurtin raderauksen edullisista ominaisuuksista todettakoon:

1. Raderausurat voidaan tehdä oikealle alueelle suontelon tarkan tutkimuksen jälkeen.

Kuva 8 a ja b

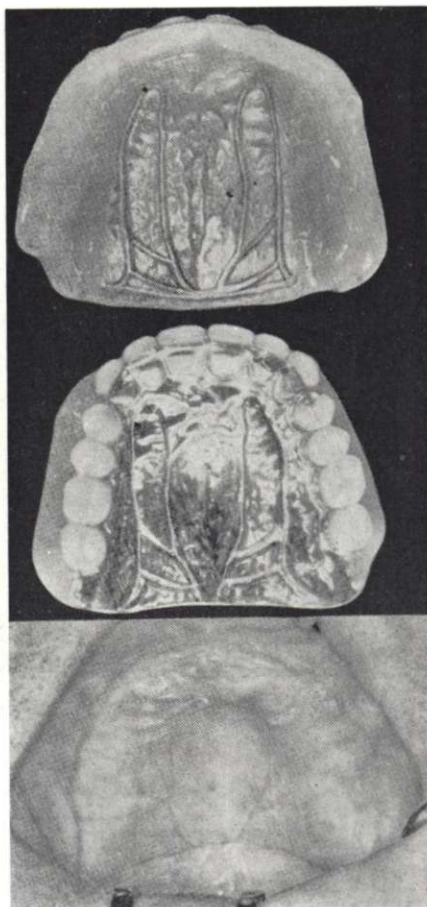
Kokoyläleuan proteesi kitalakihalkiotapauksessa. Vielä jäljelläolevan kitalakiosan alueella näemme raderauksen. a) (ylh.) tilanne suussa. b) (alhaalla) Frankfurtin obturaattori sisäpuolelta.

Kuva 9 a ja b

Frankfurtin raderaus sovellettuna osaproteesitapaukseen. a) (ylh.) osaproteesitapaus, jossa raderauksen lisäksi J-pinteet. b) (alh.) edullisen muotoinen raderaus osaproteesissa ilman pinteitä.

2. Frankfurtin raderausta voidaan soveltaa eri jäljennösmenetelmin otettuihin tapauksiin. Suositeltavimpia ovat sellaiset jäljennösaineet, jotka toistavat mahdollisimman tarkkaan olosuhteet kitalaessa.
3. Raderausurat ovat kovan kitalaen sillä alueella, jossa aikaansaadaan paras mahdollinen imuikyky.
4. Rauhasalueella urien vahvuus on n. 1,2—1,5 mm, rasvakudos-alueella 0,5—0,7 mm. —

Kuva 10 a, b ja c

Pakottamalla tehty kokometallilevy Degulor M:stä hienokultapinnalla (levyn paksuus 0,35 mm). a) (ylh.) levy sisäpuolelta, b) (keskellä) sama levy orali-puolelta. c) (alh.) tilanne suussa saman tapauksen ollessa kysymyksessä 6 vuoden pitämisen jälkeen.

Urien leveys vastaa suunnilleen niiden syvyyttä.

5. Urat ovat puolipyöreitä, ilman teräviä reunoja proteesilevyn kitalaan puolella.

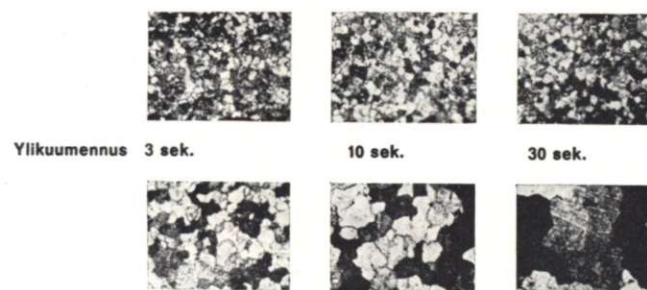
6. Ne alueet, joissa proteesi helpoimmin irtoaa, ovat rauhasalueita.
7. Mahdollisesti painamista aiheuttavat kohdat voidaan helposti korjata hiomalla.
8. Suositellaan Sutura medianan ja Torus palatinuksen peittämistä 0,3 mm vahvuisella tinafoliolla. Tinafolion ympäri voidaan vetää 0,3 mm syvyinen raderausura. Se saa menä kitalaessa olevan "sauman" yli, tosin hieman matalampana siinä kohdassa.
9. Raderausmenetelmää voidaan soveltaa niinhyvin kokoyläleuan kuin myös osaproteesitapauksiin sekä obturaattoritapauksiin.
10. Frankfurtin raderaus pyrkii parantamaan proteesin adheesiokykyä. Kielteisiä ominaisuuksia ei tähänastisissa tutkimuksissa ole ilmennyt.

Hammaslääketieteellinen proteetikka pyrkii siihen, että proteesin haitallinen vaikutus elävään kudokseen olisi vähin mahdollinen. Valmistaessamme potilaalle proteesin, meidän on mahdollisimman tarkkaan tutkittava olosuhteet kitalaessa ja käytettävä hyväksi mahdollisuudet saada fysiologisesti mahdollisimman edullinen suhde proteesilevyn ja arkojen kudosten välillä. Edelläselostettu raderausmenetelmä tuo meidät huomattavalla tavalla lähemmäksi tätä päämäärää.

Suomennos *Das Dental-Labor* lehdestä No 5/1962.

Degulor M pysyy hienorakeisena

DEGULOR M

Ylikuumennus 3 sek.

10 sek.

30 sek.

vanhemman tyyppinen platinakulta

DEGULOR-ryhmän koviin valuseoksiin eivät vaikuta pienehköt virheet tekniikassa

DEGULOR M:n valukappaleet pysyvät hienorakeisina, vaikka seosta erehdyksessä kuumennettaisiin liikaakin

DEGULOR®-aikamme hammaskulta

DEGUSSA

Pyytäkää lisätietoja toiminimeltä
HAMMASVÄLINE OY
HELSINKI

Asema-aukio 2 C · puh. 12623

Toivotamme kaikille ammattiveljille

Allan Raij
Eino Virtanen
Pauli Olkkola
Risto Fagerström
Lars Lundell
Erkki Mäkinen
Siivo Ojanen
Antero Sarka
Mauno Kalliovaara
Aarne Leinonen
Onni Salonen
Ilmari Saarinen
Ahti Vanhala
Erkki Herrala
Atle Semenius
Kalevi Enqvist
K. Suckman
Olavi Kautto
Lars Nordberg
Pertti Alho
Tauno Rusanen
Curt Liljeborg
Paavo Koivula
Aimo Hiltunen
Reino Peltonen
Olli Heinonen
Eino Rantanen
Gunnar Levander
Ragnar Holm
Max Holm
Alpo Pinta
Pekka Antikainen
Pertti Antikainen
Toivo Ilvonen
Tauno Partanen
Esko Knaapi
L. Aro
J. Krogerus
Eero Jalkanen
Allan Heinänen
Vilho Lehtinen
Sakari Kuukkanen
Ritva Kuukkanen

Hammas- ja Teräslab. Oy

Sulo Nurto
Unto Maaniemi
Leo Salminen
Pekka Sinisalo
Eero Siikanen

*

Ben Holthöfer
Kalervo Laine
Teuvo Lallukka
Arvo Huuskonen
Albert Herberz
Jarmo Piirainen
Matti Sänkiäho
Jorma Kirjonen
Mauri Telaranta
Erkki Virtanen
Holger Stigell
Martti Kuosmanen
Erkki Lehmusvuori
Aarno Salmelainen
Voitto Helisjoki
Seppo Miettinen
Pekka Jokinen

HAMMASTEKNO

Yrjö Hasanen
Karl-Erik Illman

*

Antti Hertola

HELENA JA HANNES KUOSMANEN

Eeva Virtanen
Voitto Virtanen
Vilho Makkonen
Georg Wallin
Harry Mesimäki
Reijo Komulainen
Carl-Johan Adahl
Anssi Leppäkumpu

Hyvää Joulua ja menestystä vuodelle 1963

HAMMASTARVIKE OY

Hammasstarvikeliike
VARADENT OY

*

Pohj. Suomen Hammas- teknikkojen Seura

Torniosta:
Reino Hakasalo
Kemistä:
Ahti Silén
Pentti Kauranen
Rovaniemeltä:
Ilmari Virkkeula
Mauno Kaikkonen
P. Harjuniemi
Velu Kaikkonen
Jaakko Herva
Kajaanista:
Sven Vikholm
Matti Karppinen
Kari Sarste
Eila Mettala
Jaakko Huttunen
Viljo Ahonen
Martti Tikka
Jyrki Perttunen
Reijo Mähönen
Ylivieskasta:
Taimo Marttila
Raahesta:
Pauli Roppola
Oulusta:
Heikki Hedman
Heikki Tähtinen
Jorma Orell
Vilho Kolivuori
Yrjö Hentilä
Simo Huotari
Erkki Seppänen
Eino Uksila

Olavi Kivimäki
Veli Heikkinen
Heikki Kukkonen
Yrjö Kailasuo
Osmo Kolivuori
Veikko Kallinen

*

Tampereen Seudun Hammas- teknikkojen Seura

Kauko Kokkonen
Kaarlo Skarén
Mikko Ahola
Martta Lindell
Erkki Nojonen
Lars Nojonen
Juho Pentti
Kalle Salonen
Olavi Salmi
Martti Koivunen
Vilho Asikainen
Mikko Rikkonen
Markku Laine
Heikki Ketonen
Per Magnusson
Eino Kastell
Elis Ahonen
Jorma Halme
Veikko Sokura
Juho Rajamäki
Elli Mäki-Kauppila
Eerik Vuorimies
Kauko Eskelinen
Pertti Koivunen
Seppo Mähönen
Mauno Korkeala
Asko Korkeala
Osmo Riikonen
Anja Tuurna
Tero Kuula
Osmo Uotila
Pertti Lötjönen

Erkki Mikkola
Oulas Nevala
Mauno Mäkelä

*

**Hämeenlinnan Seudun Hammas-
teknikkojen Seura**

Stig Granlund
E. V. Granqvist
Sakari Kari-Koskinen
Usko Kari-Koskinen
Tapani Lamminen
Matti Lampo
Veikko Mattila
Kalevi Mäenpää
Olavi Nieminen
Risto Rantanen
Mauri Rinne

*

MARTTI PITKÄNEN

Jorma Paukku
Toivo Kanerva
Risto Liljavirta
Pentti Säämänen
Esa Miettinen

*

ERKKI ONTERO

Onni Uronen

*

Hammaslaboratorio

HANNES KOSKINEN

Mauno Koivula
Mikko Ryytänen
Olli Kalliovaara
E. O. Vuori

*

Kauko Tiainen

Mauno Elomaa

Pätevyyskokeet 1962

Lääkintöhallitus määräsi vuonna 1962 toimeenpantavaksi kahdet pätevyyskokeet oppiaikansa päättäneille hammasteknikko-oppilaille. Tätä tarkoitusta varten kokeista ilmoitettiin mm. tässä lehdessä kaksi kertaa. Siitä huolimatta, vaikka pätevyyskokeita odottavien lukumäärä onkin vielä melkoisen suuri ei kokeisiin hakenut yhteensä kuin 22 henkilöä. Ei siis niin paljoa, että molemmat kokelasryhmät olisi saatu täyteen. Näistäkin yhdellä oppiajasta puuttui kokonainen vuosi. Ensimmäisissä kokeissa oli yrittämässä 11 ja toisessa 10. Kokeet suoritettiin ajalla 26.—31. 3. -62 ja 3.—8. 9. -62. Kokeissa suoritettavat työt käsittivät saman työmäärän mitä yleensä on käytetty, ja työmalleja oli aina muutettu. Kokeissa olleista 22 oppilaasta hyväksyttiin kaikkiaan 14. Hyväksytyt oppilaat olivat seuraavat: Esko Bastman Mikkelistä, Yrjö Kailasuo Oulusta, Raija Laakso Lahdesta, Tarmo Rauhala Seinäjoelta ja Aki Salomäki Heinolasta, ensimmäisestä ryhmästä. Toisesta ryhmästä olivat: Kaarina Ahtiainen Jämsästä, Esko Edelman Helsingistä, Seppo Eklund Helsingistä, Altti Forsberg Porista, Nils Lagerström Turusta, Risto Liljavirta Kuopiosta, Oulas Nevala Tampereelta, Erkki Seppänen Oulusta ja Arto Westerlund Helsingistä. Onneksi olkoon ja toivotan hyvää menestystä!

M. Elomaa

SAARTO

Kiertokirjeessä julistettu saartotoimenpide hammaslääkäreiden omistamiin laboratorioihin nähden, on edelleen voimassa.

SHL.

Huomioitavaa!

Oletko muistanut suorittaa jäsenmaksusi. Sinulle lähetetty jäsenmaksukortti on voinut unohtua laatikkoosi ja jäädä sinne. Ota se sieltä ja suorita maksuvollisuutesi ensitilassa.

Oletko huomionnut, että Liitolla on sairausavustuskassa. Sairaus tulee yllättäen ja se vaatii paljon taloudellisia uhrauksia. Kassan jäsenyys on apuna ja se osaltaan vähentää sairauden viemä varoja, saathan sieltä sairauspäiviltä korvausta.

Liity siis kassan jäseneksi, osoitteen näet sivulta 8.

JOHTAJA-

HAMMASTEKNIKKOA

halutaan Vaasaan. Arvoisa vastaus palkkavaatimuksineen os.: Hammaslaboratorio Oskar Gustafsson, Vaasa, postilokero 32. Puh. iltaisin

13 788, Vaasa

Lehtemme tilaajille, ilmoittajille sekä kaikille ystäville

Hyvää Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta

Suomen Hammasteknikkojen Liitto — Finlands Tandtekniker Förbund r.y. toivottaa jäsenilleen parhainta joululiloa sekä Uudelle Vuodelle onnea ja menestystä. Tillönskar sina medlemmar den bästa Julglädje såväl som lycka och framgång för det Nya Året.

Suomen Hammasteknikkojen Liiton lainakirjasto

Jokaisen hammasteknisellä alalla työskentelevien olisi mahdollisuksiensa mukaan seurattava alalla tapahtuvaa kehitystä ja pyrittävä pysymään itse tämän kehityksen tasolla, sekä kerrattava jo kerran opittua. Suomen Hammasteknikkojen Liitolla on useampia alan ulkolaisia ammattikirjoja ja lisää tullaan hankkimaan sitä mukaa kuin niitä on saatavissa. Tämän kirjaston avulla Liitto haluaa antaa jäsenistölleen mahdollisuuden lainata näitä kirjoja ja siten kartuttamaan näistä saatuja tietoja ja taitoja.

Lainausaika on korkeintaan yksi (1) kuukausi. Lainausajan ylityksestä peritään "sakkoa" 500:— viikolta (v. 1963 5:— viikolta). Maaseudulle lähetettäessä tulee tilaajan suorittaa postikulut kirjat palautettuaan.

Kirjojen lainauksesta on sovittava Liiton puheenjohtajan kanssa mieluummin helsinkiläiset puhelimitse ja maaseutulaiset kirjeellisesti.

Lainausehtoihin kuuluu lisäksi, että on Liiton jäsen, korvaa mahdollisesti aiheuttamansa vahingon kirjalle, kadottaessaan kirjan suorittaa täyden korvauksen siitä ja aikanaan palauttaa kirjan.

Seuraavassa lyhyt esittely tällä hetkellä saatavissa olevista kirjoista:

Ästhetik und Rehabilitation in der Zahnheilkunde. Kirjoittanut F. Schön/F. Singer. 214 siv. 359 kuvaa (1961). Kirjassa esitellään erilaisia purennankorotus ja purennantasausta proteeseja runsaan ja

havainnollisen kuvituksen avulla. Mielenkiintoinen on varsinkin kirjan loppuosa, jossa esitellään erilaisia teleskooppi kruunu- ja teleskoopipinneproteeseja.

Der Kauabdruck. Kirj. Max Spreng. 238 siv. 470 kuvaa (1953). Kirja käsittelee lähinnä henkilökohtaisia jäljennöksiä, sekä purenta-analysejä. Kuvitus on erittäin selvää ja yksityiskohtaista.

Clinical Dental Prosthetics. Kirj. H. R. B. Fenn/K. P. Lidde-low/A. P. Gimson. 490 siv. 350 kuvaa (1959). Kirjassa on selostettu suun anatomiaa, purentaa ja pinnetekniikkaa selvien piirrosten ja valokuvien avulla.

Das Aufstellen der Zähne für Vollprothesen. Kirj. Alfred Gysi. 190 siv (1948). Kirjassaan prof. Gysi selvittää purentateoriaa erittäin perusteellisesti. Mukana seuraa piirrosvihkonen, jossa tekstiin viitattujen piirrosten, 164 kpl, avulla asiaa selvennetään.

Handbok i dental laboratorietechnik. I osa 511 siv. ja 452 kuvaa; II osa 964 siv ja 1033 kuvaa. Tämä kaikissa pohjoismaissa tunnettu alamme teos ei paljon esitellyä kaipaa. Näihin kahteen kirjaan on koottu melkein kaikki mitä hammasteknikon tulee tietää ja jonkun verran vielä sen lisäksi.

A pocket dental prosthetics. Kirj. Arthur G. Allen. 155 siv. 21 piirrosta (1961). Kirja rajoittuu vain yleisiin proteeseja käsitteleviin seikkoihin hieman liian ylimalkaisesti ja ei kovinkaan yksityiskohtaisesti.

Inlay und Kronenarbeiten. Kirj.

Julius Mathe. 340 siv. 423 kuvaa (1948). Kirja esittelee inlay- sekä aksyyli- ja porssiini jakkett-kruunujen valmistustekniikkaa hieman Suomessa totutusta tavasta poiketen. Rungas ja osittain värillinen, erittäin selvä kuvitus.

Kunststoffe bei Kronen und Brücken. Kirj. L. Gyula Matheé. 177 siv. 307 kuvaa (1954). Alussa yleisiä staattisia akr.kruunuihin vaikuttavia "tekijöitä" selostettuina selvin piirroksin ja taulukoin. Pääpaino tässä kirjassa on erilaisilla kulta-akryylikruunujen ja -siltojen esittelyllä. Kuvitus erittäin selvää ja havainnollista.

Lehrgang der Gebissregelung. Kirj. A. Martin Schwarz. I osa (1961) 702 siv. 1670 kuvaa. II osa (1956) 876 siv. 2631 kuvaa. Tämä oikomislaitteita kahdessa osassa käsittelevä kirja on erittäin täydellinen ja yskityiskohtainen. Tähän vaikeaan hammastekniikan alaan on mahdollisuus tutustua näiden kirjojen avulla hyvinkin tarkasti. Yli 4600 kuvaa tekee vaikeatkin asiat helposti tajuttavaksi.

Sitä mukaa kuin uusia kirjoja tulee, täydennämme tätä luetteloa seuraavassa numerossa. Kirjoja on lainaajien käsiteltävä tyvin ja mitään sivumerkintöjä niihin ei saa tehdä.

SHL:n hallitus

»HAMMASTEKNIKKO«-lehden seuraava numero ilmestyy maaliskuun puolessa välissä. Tähän numeroon aiottu aineisto pitää olla toimituksessa helmikuun 15 p:ään mennessä.

Toimitus

Muutamia periaatteita kiintosisiltojen valmistuksessa

(Muutamia periaatteita kiintosisiltojen valmistuksessa)
Sidney Rosenberg,
D.D.S., L.D.S.

Kiintosisiltojen valmistuksessa on käytössä useita eri työtapoja, jotka poikkeavat toisistaan hyvinkin huomattavalla tavalla. Seuraavassa käsitellään kiintosisilan valmistusta suoraan valmiiksi yhden ainoan jäljennöksen mukaan.

Tapauksen määrittely

Potilaan ensimmäisen käynnin yhteydessä suoritetaan perusteellinen tutkimus tapauksesta ja harkitaan, onko kiintosisilta k.o. tapauksessa sopiva ratkaisu. Hamppaat puhdistetaan hammaskivestä, väri ja mahdolliset erikoisuudet merkitään muistiin sekä otetaan jäljennökset suunnittelumalleja varten.

Ankkurit (Retainer)

Sillan ankkurit voidaan jakaa 1) suoriin, tukipylyväseen sementoitavat

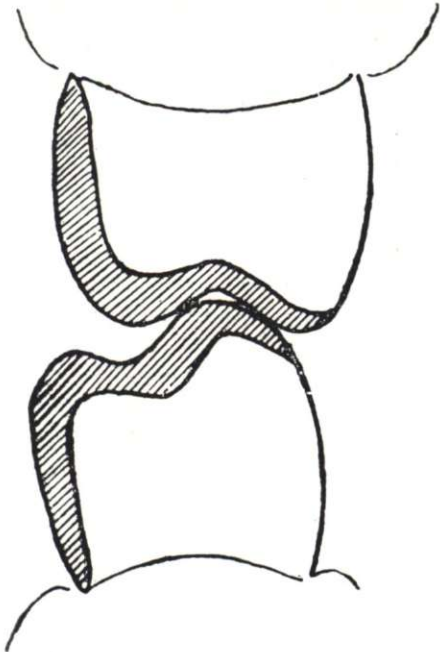
- a) inlayt,
 - b) täyskruunut,
 - c) nastalliset kruunut,
- 2) epäsuoriin, oklusaalitet, yms.

- a) kiinnitys inlayhin tai kruunuun,
- b) jatke, joka lepää hampaan, inlayn tai kruunu linguaalil- tai oklusaalipinnalla.

Täyskruunut ja ¾-kruunut ovat luotettavimpia ja kestävimpiä. Ne ovatkin käyttökelpoisia useimmissa tapauksissa.

Valittaessa epäsuoraa kiinnitystapaa, ei hampaan koko purupintaa tarvitse peittää kullalla, edellyttäen, että tukiosa saa hieman liikkua hiotussa syvennyksessään.

Suoran kiinnityksen ollessa kysymyksessä on sitä vastoin tukihampaan purupinta peitettävä kullalla, ettei purupaine pääsisi työntämään hammasta pois rivistä. Alahampaiden bukkaalikupit peitetään kullalla pidemmälle kuin vastaavien ylähampaiden (kuva 1).

Kuva 1.

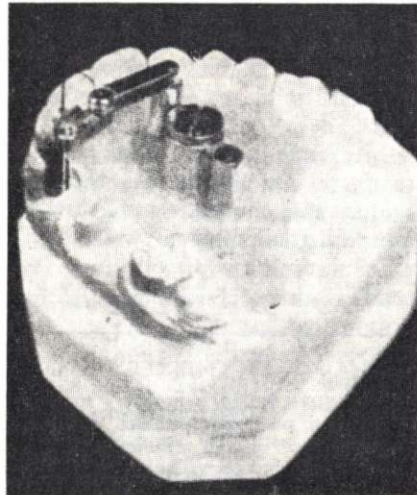
Kultakerroksen on oltava kyliksi paksu, ettei se pääse väntymään, jolloin posliini- tai muut faasetit saattavat särkyä.

Väliosat (Pontics)

Koska posliini-pontic'ien saanti Englannissa on hankalampaa kuin USA:ssa, on suuri kiusaus käyttää akryyliä. Purupinnoissa ei akryyliä kuitenkaan voida käyttää ja muutenkin on varauduttava siihen, että väri ei ajan mittaan pysy muuttumattomana. Parasta on, että kaikki pinnat lukuunottamatta bukkaalipintaa, peitetään kullalla.

Ne pinnat, jotka joutuvat kosketukseen hammaslihan kanssa, kiilloitetaan korkeakiiltoon ja muotoillaan sellaisiksi, että ne puhdistuvat mahdollisimman hyvin itsestään.

Väliosien purupinnat saavat olla kapeampia silloin, kun vastapurentana on omia voimakkaita hampaita, leveämpiä taas silloin kun vastassa on proteesi.

Kuva 2.

Parallelisaattori ("yhdensuuntaistaja")

Sillan päällepanosuunta määrätään suunnittelumallin mukaan. Tavallisesti se on hampaiden pituusakselin mukainen.

Kaikkien hiottavien pintojen pitää olla mahdollisimman yhdensuuntaiset. Tämän saavuttamiseksi otamme avuksi mekaanisen parallelisaattorin.

Valmistetaan akryylilevy, joka istuu tiiviisti mallilla ja ulottuu hampaiden linguaalisivuihin saakka. Levyyn tehdään vielä useampia pinteitä, jotta se istuisi tukevasti. Keskelle levyä kiinnitetään parallelisaattori. Tämä apulaite valmistetaan metallipilarista, johon sovitetaan sopivansuuruinen

Kuva 3.

putki (hylsy). Tähän juotetaan ohuempia putkia (kuva 2), toiseen päähän tulee ohjausnasta.

Laite pannaan suuhun ja sen avulla tarkastetaan hiomisen yhteydessä, että pilarit todella ovat yhdensuuntaiset (kuvat 3 ja 4).

Kuva 4.

Preparointi

Potilaan toisen käynnin aikana hiotaan ensin purupinnat sekä kontaktikohdat. Sen jälkeen pannaan parallelisaattori paikalleen ja sitä hyväksikäyttäen suoritetaan tukipilareiden preparointi loppuun.

Jatk. seur. num.

To our colleagues and friends
overseas we send our best wishes
for a **Merry Christmas** and a
Happy New Year 1963!

Hampaanhoitoa Samoasaarilla 5 osa

San Diego, USA. — Niin pitkälle kuin silmä kantaa on vain parakkeja, teltoja, hyppytorneja, juoksevia tai laahustavia alokkaita, lähteviä ja laskeutuvia lentokoneita ja lämpömittari varjossa 42 Celsiusastetta. (Tietysti taas joku ammattikuntamme ”neropatti” kähisee kuin kummisetäni Isaskar: ”Mitä helkkaria sinä siellä varjossa seisoi?”)

”No no”, sanoi varis kun nokka katkesi. Olinhan ennenkin nähnyt tällaista päätöntä touhua, joka aina edeltää jotain suurta hyökkäystä. Entä sitten tuo outo jännitys! Moottoripyörälähetit kurvailevat esikunnan pihassa ja pitäen ilmettä kuin tietäisivät kumpi syntyi ennen, muna tai kana! Ohimennen vain mainitsen, että olin vanhana sotasankarina nopeasti saavuttanut upseerin arvonannon ja että kouluttajana minua vihasi jokainen ”mokeri” 200 neliökilometrin alueella!

Tämähän on normaali juttu, joten ei siitä sen enempää. Mutta koko sydämeäni haluan kertoa teille, hyvät lukijani Donna Loula dy dias y Aregonista!

Niin kuin kaikki tietävät ovat donnat naisia! Ja oikein tarkkaan sanottuna naimattomia naisia. Juu, minä kamalasti ihmettelen näitä tutkia ja muita kaikkuluo-tainlaitteita. Niihinhan uppoaa vain miljardi miljardin perään verovaroja ja vain tuhoamisen vuoksi. Mutta minulla on ihan ikioma tutka, josta on jotain hyötyäkin!

Niinpä heti ensimmäisenä iltana, kun olin saanut ylleni Amerikan laskuvarjojääkärien univormun ja lanteelleni roikkumaan 45 kaliperisen Smith & Vessonin, tunsin oloni jo kotoiseksi. Tutustuttuani ryhmääni he kaikki pääsivät ilmalomalle (taisikin olla kova paikka Geronimolle!). No, pistin nokkani ulos parakista ja keskustelin hieman ”tutka-asemani” kanssa. Nuuskin ilmaa ja kysyin sitten lempeästi: ”Täällä lennonjohto, missä lähin kaunis nainen? Mieluummin tumma! Hetken kesti, ja sitten te tuli: ”12 kilometriä, 400 metriä itäkaakkoon, kyläkaivolla!”

En minä nyt ryhdy pitämään esitelmää sielujen sympatiasta tai muusta sellaisesta hölynpölystä, toteen vain, että

jos miehellä — kuten minulla — on espanjalainen isä, niin naisen lämpöasteily vaikuttaa vielä noin 15 kilometrin säteellä! Ja sitten vain ”kamelin” selkään! Tarkoitin sanalla ”kameli” hevosta, joiden kanssa sivumennen sanoen en ole koskaan tullut toimeen.

Ja nyt sitten taas ”intelligentti” ammattikuntamme jäsen kysäisee: Eikö edes tammojen kanssa?

No, tutkani oli jälleen kerran oikeassa. Donna Loula oli kyläkaivolla juottamassa hevostaan juuri auringonlaskun aikana. Voi, hyvät veljet! Miten minä häntä kuvailisin, jottei tämän lehden nuorimmat lukijat saisi vaikeita estoja eli komplekseja ja jottei vanhemmat joutuisi epäpuhtauden tilaan! Koetan nyt antaa hänestä sellaisen neutraalin kuvan, sillä painokanne lehteämme vastaan on toki tarpeeton!

No, hän oli 165 senttimetriä pitkä, sinisenmusta tukka tiukasti kammattuna päätä myöten ja takaa kiinnitetty espanjalaisilla soljilla. Nenä suora, aristokraattinen, kuten sanotaan. Suuria sinisiä silmiä varjosteli tuuheat silmäripset, joten hän katseli minua aivan kuin ”puskasta”. Hänellä oli hieman liian suuri suu, mutta huulet olivat kauniisti muodostuneet, hieman aistilliset ja niiden takaa loisti mitä ihastuttavin hammasrivi (vastaten mallia Luxodent, väri 15, malli R. 3).

Hänen ihonsa oli tuollainen maailmankuulu espanjalainen kermankalpea, jota nyt auringon laskun viimeiset säteet hyväilivät hänen istuessaan jalorotuisen arabialaisratsunsa selässä, joka hiljalleen litki vettä kylän juoma-altaasta (ei se selkä, vaan ”kameli”).

Hän oli pukeutunut mustiin, tiukkoihin säämiskä housuihin ja pieniin jatsari-mallisiin saappaisiin, jossa hopeiset kannustimet kilahtelivat silloin tällöin. Hänellä oli myös yllään tiukka musta silkkipusero, mihin oli kauniisti istutettu kultaisia nappeja, kera suvun vaakunakuvin. Kevyt ”Bolero” suojeli hänen hartioitaan iltakylmää vastaan, mikä näillä seuduilla tulee aina yllättävän nopeasti.

Olen nyt tässä pikuisen kuvailut niin kuin tunnelmaa ja ympäristöä, mutta mennänpä taas asioihin! Haluaisin kuvata tuota silkkipuseroa. Ja sanonpa, rakkaat veljet, että sen sisällä oli muutakin, kuin pelkät olkatoppaukset!

Sisälläni tikitti ”elektronilaskija”: 100, 101, 102, 103 sm ja sitten se meni epä-kuntoon! Verrattuna hänen hoikkaan vyötäröönsä en voinut muuta kuin räpytellä silmiäni. Kyllähän te pojat tiedätte, mitä on ensirakkaus ensisilmäyksellä, joka kestää 5 minuuttia! Ensin minua palelti oudosti, sitten rupesivat iho-karvat säärissäni nousemaan pystyyn ja sitten ne vain nousivat ja nousivat, tarkoitan ylöspäin, kunnes niskakarvanikin olivat kuin siilin piikkejä!

Vaihdoin lopulta nuo pakolliset muodollisuudet ja elämä tuntui jo ihan ruusunpunaiselta, kun se tapahtui! Señorita Loulan, jota tästä lähtien nimitän ”Luluksi” yksinkertaisuuden vuoksi, jalorotuisen arabialainen ratsu päästi oudon hirnahduksen ja pyörähti ympäri näytäten halveksuvasti takamustansa Amerikan armeijan orjille. ”Kameelini” pelästyti ja karkasi pystyyn ja minä lähdin lentomatalle nopeampaa vauhtia kuin Juri Gagarin! Alastulonikin oli kovempaa! Tulin pää edellä pirunmoiseen kivikasaan. On se vaan kumma, että vaikka tommosilla kivikasoilla on tilaa maapallolla, vaikka kuinka paljon niin aina ne koettaa olla paikalla silloin, kun ihminen putoaa jostain!

Siinä minä sitten, Hampulan poika, suomalaisen sisun ja espanjalaisen hurmaustaidon inkarnatio, makasin tajuttomana rakastamani naisen edessä! —

Pitkään tuota pimeyttä kesti, mutta vihdoin taas nousin pinnalle, joku outo ääni kiusasi ja kesti hetken, ennen kuin ymmärsin kukon laulavan.

Tutkin tilannetta sotilaallisen rauhalisesti. Olin sängyssä, aurinko oli nousmassa, ilmeisesti nukuin jonkun naisen huoneessa, koska isot peilit reunustivat toista seinää ja lilan värisiä tavaroita oli siellä sun täällä!

Mutta sitten seurasi shokki! Olinkin ihan ilkosillani, au naturell, sanovat ranskalaiset, ”nakupelle” sanovat suomalai-

set! Kierrosluuku päässäni, noissa harmaissa soluissa, nousi 2800 kierrokseen minuutissa!

Niinkuin lukijat huomaavat en ollut vielä oikein kunnossa. Tavallinen kierrosluuku päässäni on näet 6.000!

Ovi avautui hiljaa ja jännittävästi naristen. Valmistauduin taistelemaan ”poikuuteni” puolesta viimeistä edelliseen hengenvetoon! Tulija olikin vain lihava keski-ikäinen nainen aamiaistarjottimen kanssa. Koetin kysellä häneltä missä olin, mutta vastaus oli aina sama: ”No gompredo, no gompredo”, en ymmärrä!

Söin siis rauhassa paahtoleipää, ja konjakilla terästettyä appelsiinimehua heitelin innolla pullien perään, kun jotain meni äkkiä väärään kurkkuun! Silmäni olivat osuneet isoon valokuvasuunnukseen, jossa oli ”Lulu” isänsä ja äitinsä kanssa! Sekä 8 veljeä, (kahdeksan) ja noilla veljillä oli sellainen naamataulu, ettei heitä vastaan Näkinkujalla olisi pärjännyt mikään muu kuin pari kappaletta ”Klimmiä”, joukkue Uudenmaan jääkäripataljoonasta ja pari raskasta sin-koa.

Minä en ollenkaan syytä teitä, rakkaat kollegat, jos ette heti huomaa ”villakoiran ydintä”. Olin siis aatellisnaisen makuuhuoneessa ilkosillani (olin siis häväissyt ”Lulun” maineen!) ja kahdeksan raivopäätä veljeä etsi ”hyvitystä”! Totuus iski minuun kuin nuija. Nytkin alkoivat karvani nousta pystyyn, mutta päinvastaisessa järjestyksessä! Sain silmänräpäyksessä ihopaidan ylleni ja ase-työn kiinni kun tuo kamala metakka alkoi. Käytävästä kuului huutoja, kirouksia, manauksia ja lyönnin läimäyksiä!

Kuten sanottu, minulla oli ylläni ihopaita ja Amerikan armeijan 45 kaliiperin automaatti! Roikuin jo ikkunasta ulkona kun makuuhuoneen ovi rysähti sisään ja mustanpuhuva spanjuuri poikkisahattu haulikko kourassa teki kupekeikkoja lattialla! Annoin automaatin puhua ja ammuin pois ensin hänen korvakorunsa! Tuli siinä pikkuisen katsottua kaverin naamaakin, joka oli yhtä yllättyneen näköinen kuin suomalaisilla vanhemmilla, jotka ovat saaneet tiedon, että esikoinen on päässyt oppikouluun!

Olihan kaverilla iso nokka, tukka tumma, arpi oikean silmän yläpuolella ja noista silmistä hohti vain pelkkä murhanhimo! Eikä tällä hepulla ollut mitään turhautumia, eli komplekseja, hän oli täysin tietoinen, että olisin voinut hajoittaa hänen aivosolunsa pitkin "Lulun" maukukamarin seinää!

Pudottauduin alas pitkin kasviristikkoa (lukijat kai suovat anteeksi, etten ehtinyt havaitsemaan kasvoiko siinä krasreja vai kalloja!). Juoksin yli hiekkateiden, jotka osittain olivat päällystetyt valkoisilla marmorisiripaleilla, edessäni oli korkea muuri, jolla kaikki varakkaat espanjalaiset suojaavat yksityiselämänsä!

Olin juuri kiipeämässä muurin yli, kun takaani kuului kauhea pilkkanaurujen kuoro! Loukkaannuin syvästi, sillä olihan tri Selesté aikoinaan Helsingissä sanonut antaessaan minulle vitamiinipistoksia, että "teillä on kaunein miehinen takapuoli, mitä minä olen koskaan nähnyt"!

Sitten minä pudottauduin muurilta syvyyteen takapuoli suolarakeitten hakkaamana! Kuinka nyt käykään Hampulan pojan? Se selvinnee ehkä ensi numerossa.

**TYÖPAIKKAA VAILLA OLEVAT —
ilmoittakaa itsestänne HAMMAS-
TEKNIKKOJEN LIITOLLE.**

URHEILUA

(Shakkikilpailut 27. 9. 1962)

Tulokset:

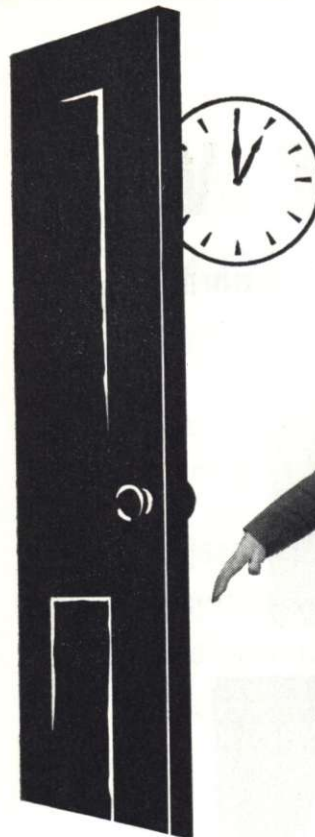
1. O. Rinteenpää	4	pist.
2. M. Kuosmanen	3 1/2	"
3. H. Stigell	3	"
4. E. Virtanen	2 1/2	"
5. T. Montonen	2	"
6. E. Virta	0	"

Porin ja Kokemäen hammasteknikot ottivat yhteen lentopallossa. Ottelu suoritettiin Kokemäellä 14. 11. -62. Tasaväkisen ottelun voitti Kokemäki 4—1.

Mauno Elomaa kiittää

Saavuttaessani puolivuosisataisen merkkipaalun, haluan mitä lämpimimmin kiittää kaikkia, jotka muistivat minua tuona päivänä. Haluan kiittää Suomen Hammasteknikkojen Liittoa ja työntekijäin jaostoa, Hammastarvike Oy:tä, Hasa Oy:tä, Pohjois-Suomen Hammasteknikkojen Seuraa, Tampereen seudun Hammasteknikkojen Seuraa, Hämeenlinnan Hammasteknikkojen Seuraa, lahtelaisia hammasteknikkoja, Satakunnan hammasteknikkoja, Hammasteknikko-lehteä, Hilikka ja Aarne Koskea, entisiä työtovereitani, Hammasteknikkokoulun oppilaskuntaa, Sulo Nurtoa ja Martti Pitkäsen laboratoriota saamistani arvokkaista lahjoista. Edelleen haluan kiittää saamistani ihanista kukista, adresseista ja sähkösanomista: Hammasteknikkojen Liiton Avustuskassaa, Dentaldepot Oy:tä, Hammasteknikkokoulun rehtoria ja opettajakuntaa, Hammaslaboratorion omistajain Liittoa, Hammasteknikot r.y:tä Hammastarvikkeen henkilökuntaa, Unto Maaniemeä, Irja Oksasta, Toivo Tyrisevää, Mirjam ja Ilmari Waaralaa, E. O. Vuorea, Kalle Salosta, Erkki ja Larssi Nojosta, Helena ja Hannes Kuosmasta, Kauko Tirkkosta, Keijo Ikosta, S. Ojasta, Mauno Bäckmania, Maire Saulia, Liisa ja Mauno Kalliovaaraa, Atso Karia, Anita ja Eero Jalkasta, Gösta Sandströmiä, Atte Franck'ia, Sven Vikholmia, Pekka Antikaisen lab., Toivo Tyrisevää, Ville Kostiaista, Erkki Lehmusvuorea, Aarno Salmelaista, Lars Lundell'ia, Paavo Koivulaa, Kalervo Lainetta ja Korkealaa. Monet lämpimät kiitokseni kaikille ketään unohtamatta ja kaikille yhteisesti.

Mauno Elomaa

STELLON
RAPID
**KYLMÄ-
KORJAUSAINE**

**IHASTUNUT
tulokseen**

KÄTEVÄ

Riittävä työaika, yksinkertainen tekniikka

NOPEA

Työstövalmis 15 minuutissa sekoittamisen jälkeen

LUOTETTAVA

Ohjeen mukaan käytettynä ehdottomasti "huokoseton" ja värin pitävä

Suomessa:

AMALGAMATED DENTAL TUOTE

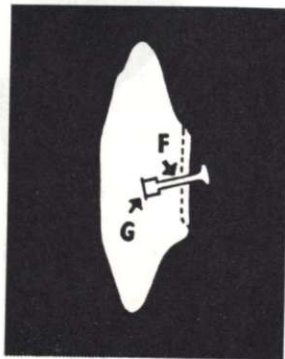
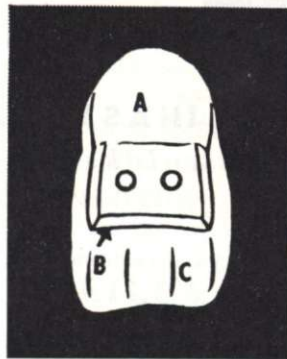
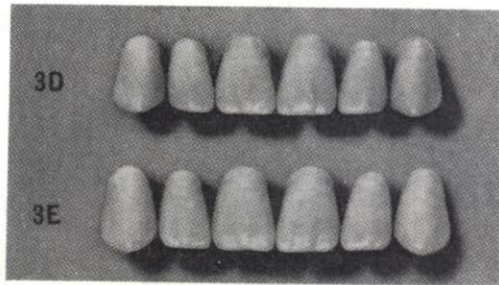
Amalgated Dental Trade Distributors, Ltd. London W 1

OY DENTALDEPOT AB

E. Ranta 2, Helsinki

'ANATOFORM' VF

Edullisin vaakumpoltettu posliinihammas

23 yläleuan hammasmallia
20 alaleuan hammasmallia

Yksinkertaistutettu väriasteikko
käsittää 13 väriä

Amalgamated Dental tuote

oy **DENTALDEPOT** AB

Degulor[®] aikamme hammaskulta

Soveltuu kaikkiin kultatöihin
hammaslääketieteessä

**hienojakoinen
kudosystävällinen
helppo työstää
ei tarvitse homogenisoida**

DEGULOR-ryhmän uudenaikaiset platinakullat ovat kestäneet kokeen miljoonissa täytöissä, kruunuissa, silloissa ja proteeseissa. Laajat ammattiirit koko maailmassa pitävät karaattikultaa ja vanhempaa platinakultaa tällä hetkellä auttamattomasti jälkeensäjääneinä. DEGULOR-seokset täyttävät ADA:n erittely n:o 5:n ja QQ-G-540:n vaatimukset. DEGULOR on aikamme hammaskulta.

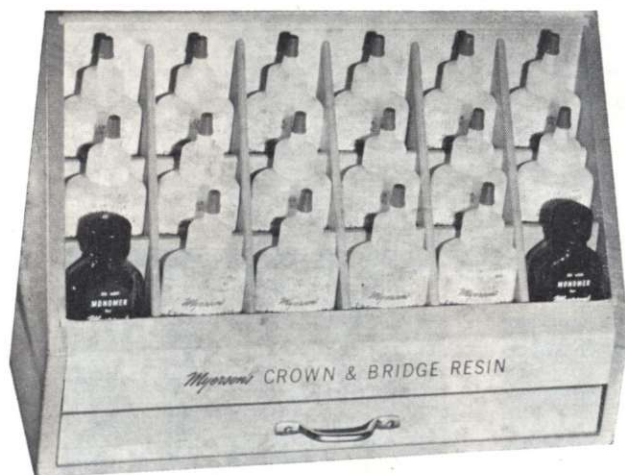
Pyytäkää tarkempia tietoja toiminimeltä

HAMMASVÄLINE OY

HELSINKI

Asema-aukio 2 C, puh. 12623

Myerson' in Uusi Ristisidos

**KRUUNU- JA
SILTA - AINE**

Vertaansa vailla oleva kruunu- ja silta-aine, jonka värit ovat todella luotettavan tarkkoja. Ne ovat tarkoin Dura Blendin mukaiset ja siten luonnonhampaiden värisävyyden kaltaiset.

Perustuu Dura Blendin valmistuskaavaan

Saatavana täydellisenä lajitelmapakkauksena, joka sisältää Dura Blendin 12 varsinaista perusväriä, 4 sävytysväriä ja ristisidosnestettä

Myynti Suomessa:

**HAMMASVÄLINE OY
HASA OY**

MYERSON TOOTH CORPORATION, Cambridge 39, Massachusetts, USA

OLE AJAN TASALLA

KÄYTÄ

ROYAL-PROTEESIAINETTA

KEITTOAIKA 15 TAI 30 MIN

ROYAL-KORJAUSAINETTA

MIELLYTÄVIÄ YLLÄTYKSIÄ

SEKÄ LAADUN

ETTÄ HINNAN

SUHTEEN

Yksinmyyjä:

HASA

OY HAMMAS- JA SAIRASTARVIKE

Helsinki
p. 52356

Tampere
p. 29117

Turku
p. 29515

Hammaskultaa

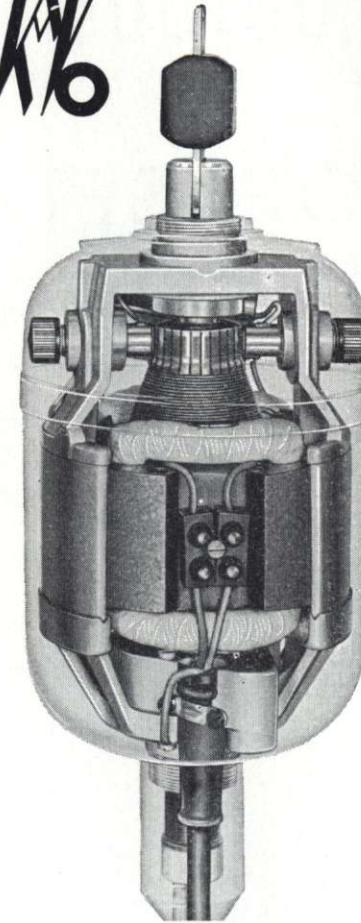
LEVYÄ

LANKAA

VALUA

Westerback Oy
(NW)

Helsinki Eerikinkatu 7 puh. 64 12 34

**Kun hankitte riippu-
moottoria, valitkaa
KaVo**

on hyvä

N:o 525 120/W 12.000 K/min

N:o 529 200/W 18.000 K/min

KALTENBACH & VOIGT
BIBERACH/RISS

OY DENTALDEPOT AB

Birdent

UUTUUS

KOKOFASETTI

(Vollfacetten)

**VAIHDETTAVA
POSLIINIKRUUNU**

Kaikenlaisiin

- siltatöihin
- osaproteeseihin,
joissa metallituki
- Richmond-kruunuihin jne.

Koska ei ole näkyvää metallia on myös
hampaan kärkiosa luonnollisen kuultava

OY DENTALDEPOT AB

Helsinki — E.Ranta 2 — Puh. 12 601